

Ár 2018, miðvikudaginn 6. júní, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Auður Inga Ingvarsdóttir, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hrannar Már Gunnarsson, Oddur Ólason og Þorvaldur Emil Jóhannesson.

Fyrir er tekið **mál nr. 1/2018**:

M sóknaraðili
gegn
F fjármálafyrirtæki

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 12. janúar 2018, með kvörtun sóknaraðila, dags. sama dag. Með tölvupósti nefndarinnar 16. janúar 2018, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 13. febrúar 2018. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar samdægurs og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir sóknaraðila bárust með bréfi, dagsettu 15. febrúar 2018 og viðbótar athugasemdir með tölvupósti sama dag.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar þann 1. og 6. júní 2018.

II.

Málsatvik.

Þann 17. desember 2014 gerði sóknaraðili tvo samninga við varnaraðila um aðgang að netbanka fyrir lögaðila. Samkvæmt samningnum var sóknaraðila úthlutað tveimur notendanöfnum, 1 og 2. Bæði notendanöfnin voru skráð á A og fékk hann fullan og ótakmarkaðan aðgang að netbanka sóknaraðila. Samningurinn var undirritaður af A, stjórnarformanni og firmaritara sóknaraðila.

Sama dag veitti sóknaraðili B skriflegt umboð til úttekta og ráðstöfunar á reikningi sóknaraðila X á hverjum tíma, þ.m.t. nýtingu yfirdráttarheimildar. Í umboðinu kom fram að það gildi þar til það væri afturkallað skriflega en í því kom einnig fram að umboðið gæfi umboðshafa ekki aðgang að netbanka varnaraðila. Síðar þann dag, 17. desember 2014, skráði B sig inn á heimabanka sóknaraðila og notaði til þess notendanafnið 2 sem úthlutað var til A. Á þessum tíma var B einnig prókúruhafi sóknaraðila.

Þann 10. febrúar 2016 lét B af störfum hjá sóknaraðila og skrifaði undir tilkynningu til fyrirtækjaskrár um afturköllun á prókúru sinni. Tilkynningin var móttækin hjá RSK þann 23. febrúar 2016.

Eftir að B lét af störfum hélt hann áfram að ráðstafa fjármunum af reikningi sóknaraðila nr. X. Á tímabilinu 13. febrúar til 15. september 2016 námu úttektir hans 198.079.533 kr. og voru þeim fjármunum ráðstafað til greiðslu ýmissa krafna á hendur sóknaraðila. Þar að auki ráðstafaði B 28.000.000 kr. af reikningi nr. Y sem er í eigu

sóknaraðila þann 7. júní 2016 og síðan aftur 1.992.316 kr. þann 11. júlí. Að lokum ráðstafaði B, 6.230.704 kr. af reikningi nr. Z, sem er í eigu sóknaraðila eftir að hann lauk þar störfum.

Þann 17. apríl 2017 sendi sóknaraðili bréf til varnaraðila þar sem hann krafðist bóta vegna framangreindra millifærslna af reikningum sóknaraðila sem B hafði staðið að eftir að prókúra hans var afturkölluð.

Þann 13. júní 2017 svaraði varnaraðili bréfi sóknaraðila og hafnaði öllum kröfum hans.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að viðurkennt verði að B hafi verið óheimilt að millifæra fé í netbanka af bankareikningi sóknaraðila nr. X eftir 23. febrúar 2016. Að auki krefst sóknaraðili viðurkenningar á því að varnaraðili beri ábyrgð á notkun B á netbanka sóknaraðila vegna millifærslna af reikningi nr. X eftir 23. febrúar 2016.

Sóknaraðili vísar til þess að samkvæmt samningi við varnaraðila, um aðgang að netbanka fyrir lögaðila, þá ætti A einn að hafa aðgang að slíkum netbanka. Vísar hann þá einnig til þess að A kveðist ekki hafa látið upplýsingar af höndum um notendanafn netbankans til B. Sóknaraðili telur því að B hafi verið veittur aðgangur að heimabanka sóknaraðila fyrir mistök og í andstöðu við verklagsreglur varnaraðila. Þá bendir sóknaraðili einnig á að maki B sé starfsmaður hjá varnaraðila.

Sóknaraðili vísar til þess að umboðið til ráðstöfunar á fjármunum sóknaraðila hafi einungis náð til fjármuna innan bankareiknings nr. X. Engar heimildir né umboð hafi verið til staðar fyrir B til að ráðstafa fjármunum af bankareikningum nr. Y og Z. Af þeim sökum ber varnaraðili ábyrgð á því tjóni sem sóknaraðili varð fyrir vegna ráðstafana B á fjármunum sóknaraðila án umboðs eða heimildar.

Sóknaraðili vísar til þess að á varnaraðila hvíli rík skylda til þess að tryggja hagsmuni viðskiptavina sinna og þar af leiðandi verði að telja varnaraðila ábyrgan fyrir því að leyfa B að ráðstafa fjármunum sóknaraðila eftir að hann hafði opinberlega afturkallað prókúru sína. Sóknaraðili telur að þær greiðslur sem framkvæmdar voru af B eftir 10 febrúar 2016 hafi valdið sér töluverðu tjóni. Vísar sóknaraðili til þess að greiðslurnar hafi ekki verið framkvæmdar í því skyni að tryggja hagsmuni sóknaraðila heldur þess í stað að ívilna tilteknum nákomnum aðilum B. Til að mynda vísar sóknaraðili til þess að ráðstafanir B hafi miðast við að greiða allar kröfur til félagsins C þar sem faðir B var stjórnarformaður og framkvæmdarstjóri. Í ljósi lausafjárstöðu félagsins hefðu önnur gjöld, t.d. virðisaukaskattur, launatengd gjöld o.s.fr.v. átt að njóta frekari forgangs við ráðstöfun fjármuna sóknaraðila heldur en þær greiðslur sem B innti af hendi eftir að hann lauk störfum hjá sóknaraðila.

Að framangreindu virtu telur sóknaraðili tjón sitt á grundvelli ólögðra ráðstafana B nema 234.312.922 kr.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili vísar til þess að skilyrði almennu sakarreglunar, sem sóknaraðili byggir kröfu sína á, séu ekki uppfyllt þar sem ekki hefur verið sýnt fram á að varnaraðili hafi með saknæmum og ólögðum hætti valdið sóknaraðila tjóni. Varnaraðili telur þannig að sóknaraðili hafi ekki sýnt fram á að meðferð B á fjármunum sóknaraðila sé tjón sem varnaraðili skuli bera ábyrgð á.

Varnaraðili vísar til þess að samkvæmt skilmálum samningsins, um aðgang að netbanka fyrir lögaðila sem sóknaraðili gerði við varnaraðila, komi fram að notandi geti óskað eftir mörgum notendanöfnum og lykilorðum sem njóti mismunandi aðgangsheimilda. A fékk skv. samningnum úthlutað tveimur notendanöfnum með fullum og ótakmörkuðum aðgangi að reikningum sóknaraðila. Vísar varnaraðili til þess að þann sama dag hafi B skráð sig inn á netbanka sóknaraðila og auðkennt sig við annað notandanafnið sem úthlutað var A. Varnaraðili telur að af gögnum málsins megi leiða líkur að því að A hafi úthlutað B öðru notandanafninu og lykilorðinu.

Varnaraðili vísar til þess að samkvæmt 7. tl. skilmála ofangreinds samnings þar sem kemur fram að notandi netbanka beri fulla ábyrgð á því hvort og þá hvaða starfsmenn hans fái notendanöfn og lykilorð afhent og beri notandi jafnframt fulla ábyrgð á öllum aðgerðum þeirra starfsmanna sem framkvæmdar væru með aðgangi hans. Í 7. tl. kemur einnig fram að forsvarsmönnum notanda beri að tilkynna bankanum þegar í stað ef starfsmaður notanda, sem aðgang hafði að netbanka hans, hættir störfum. Varnaraðili vísar til þess að ofangreindu virtu að hann beri hvorki ábyrgð á né hafi hann stjórn á því hver tengi auðkenni sitt við úthlutað notendanöfn í netbanka.

Að öllu framangreindu virtu telur varnaraðili að sóknaraðili hafi ekki sýnt fram á að hann eigi réttmæta skaðabótakröfu á hendur varnaraðila. Varnaraðili telur að hann geti ekki borið ábyrgð á því að fjármál sóknaraðila hafi ekki verið undir nægilega góðu eftirliti. Auk þess hafi sóknaraðila láðst að tilkynna til varnaraðila um afturköllun prókúruumboðs eða breyta lykilorði í netbanka sóknaraðila. Varnaraðili telur þessa háttsemi sóknaraðila gáleysislega og geti þar með ekki talist vera á ábyrgð varnaraðila.

Að lokum vísar varnaraðili til þess að sóknaraðili hafi hvorki sýnt fram á umfang eða tilvist hins meinta tjóns né orsakasamband þess við meinta saknæma og ólögmeða háttsemi varnaraðila.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að ábyrgð og bótaskyldu varnaraðila á grundvelli millifærslna af bankareikningi sóknaraðila í heimabanka sem framkvæmdar voru af aðila sem hafði hvorki til þess umboð né heimild. Ágreiningur aðila lýtur jafnframt að tilkynningarskyldu vegna breytinga á prókúru.

Í málinu liggur fyrir samningur sóknaraðila við varnaraðila þar sem tekið er fram í 7. tl. skilmála hans að notandi beri fulla ábyrgð á því hvort og þá hvaða starfsmenn hans fái úthlutað notandanafni og lykilorði og beri notandi jafnframt fulla ábyrgð á öllum aðgerðum þeirra starfsmanna sem framkvæmdar eru með aðgangi hans. Þá kemur einnig fram að forsvarsmönnum notanda beri að tilkynna bankanum þegar í stað ef starfsmaður notanda sem aðgang hafði að netbanka hættir störfum.

Af gögnum málsins verður ekki séð að sýnt hafi verið fram á af hálfu sóknaraðila að varnaraðili beri ábyrgð á eða hafi úthlutað öðrum en notanda, samkvæmt samningi, aðgangsorði að netbanka sóknaraðila. Líkt og að framan er rakið kemur fram í skilmálum samnings, sem undirritaður er af sóknaraðila, að það er notandi sem ber ábyrgð á því hver fær úthlutað notandanafni og lykilorði, en ekki varnaraðili.

Hvað varðar tilkynningarskyldu um breytingu á prókúru að þá telur nefndin að það hafi staðið sóknaraðila nær að tilkynna til varnaraðila um afturköllun prókúruumboðs.

Að öllu framangreindu virtu verður ekki fallist á kröfur sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 6. júní 2018.

Auður Inga Ingvarsdóttir

Geir Arnar Marelsson
Oddur Ólason

Hrannar Már Gunnarsson
Þorvaldur Emil Jóhannesson